

0/520-47/2024.

HALÁSZ ANTAL GYÖRGY HELYI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ

MÓDOSÍTÓ INDÍTVÁNY

A képviselő-testület 2024. November 28-ai rendes ülésére

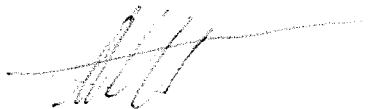
Tárgy: a „Javaslat előzetes kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos döntések meghozatalára” szóló előterjesztéshez kapcsolódó módosító indítvány beterjesztése.

Tisztelt Képviselő-testület!

A fenti tárgyú előterjesztéshez az alábbi módosító indítványt nyújtom be.

- 1.) Az **IV. határozati javaslattal** előterjesztett pénzügyi fedezet időtartamának módosítása, csak két évre, azaz 2025, 2026 évre történő módosítását kérjük előterjeszteni.
- 2.) A képviselő testület felkéri a Polgármestert, hogy az előterjesztésben szereplő közbeszerzés 1+1 éves időtartamra vonatkozóan kerüljön kiírásra és ennek megfelelően módosítsák a közbeszerzési felhívást.
- 3.) Melléklet csatolva: közbeszerzési állásfoglalás

Pécel, 2024. november. 27.

Halász Antal György

helyi önkormányzati képviselő

dr. Ferdinandy István
Pécel Város Önkormányzatának
önkormányzati képviselője részére
2119 Pécel, Kossuth tér 1.

Tisztelt Önkormányzati képviselő úr!

Az alábbiakban a konkrét ügy ismeretének hiányában általánosságban, annak lehetősége került megvizsgálásra, hogy egy közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés lejáratára esetén Ajánlatkérőnek milyen jogszerű megoldások állnak rendelkezésére annak érdekében, hogy átmeneti időre biztosítsa a szerződéssel biztosított szolgáltatások rendelkezésre állását.

1.) A megkötött szerződés hosszabbításával

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (Kbt.) 141. §-a korlátozottan, az abban foglalt feltételek teljesülése esetén, lehetővé teszi a korábban megkötött szerződés időben történő hosszabbítására irányuló módosítását. Fontos kiemelni, hogy jogszerűen kizárólag még hatályos, azaz le nem járt szerződés hosszabbítható meg. Ajánlatkérőnek két okból is van lehetősége a módosításra, amelyek közül az alábbi részletszabályok alapján lehetséges az alkalmazható módosítási jogcím kiválasztása.

- Kbt. 141. § (2) bekezdése szerint

A már megkötött szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;

b) szolgáltatás esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át,

valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

Tehát fentiek alapján, amennyiben kizárólag a szerződés futamideje kerül oly módon meghosszabbításra, hogy azzal a szerződés teljes értéke az eredeti szerződéses érték legfeljebb 10 %-val lesz magasabb, úgy a szerződés módosításra sor kerülhet.

- Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontja szerint

Az előző lehetőségen túl, 10%-ot meghaladó növekmény esetében is lehetséges a szerződésmódosítás, amennyiben együttesen teljesülnek az alábbi feltételek:

a) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

b) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

c) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek az a) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

Azaz ebben az esetben is előfeltétel, hogy a módosítás nem változtathatja meg a szerződés általános jellegét, azonban olyan, igazolt körülmények felmerülése esetén, amelyek Ajánlatkérő által igazoltan előre nem láthatóak voltak, úgy lehetőség nyílik akár 50%-kal is megnövelni az eredeti szerződés értékét. Ebben az esetben ugyanakkor igazolni szükséges azt az okot, amely előre nem látható volt és amely alátámasztja a szerződésmódosítás szükségességét.

2.) Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás

Ajánlatkérőknek nagyon szűk körben lehetősége van az általa kiválasztott ajánlattevők közvetlen meghívásával is közbeszerzési eljárást lefolytatnia. Erre nézve a Kbt. tételesen meghatározza azon eseteket, amikor Ajánlatkérő alkalmazhatja ezen eljárást, így többek között, ha:

a) a szerződés műszaki-technikai sajátosságok vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg, feltéve, hogy az ajánlatkérő számára nem létezik reális alternatíva beszerzési igényének kielégítésére, és a verseny hiánya nem annak a következménye, hogy a közbeszerzés tárgyát a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozták meg;

b) az feltétlenül szükséges, mivel az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatóak; a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából, vagy az ajánlatkérő által előidézett okból.

Ezek bármelyikének alkalmazása esetén Ajánlatkérőnek részletes és valós alátámasztását kell adnia annak, hogy miért alkalmazható az általa választott esetben ezen eljárásrend. Ezt minden esetben vizsgálja a Közbeszerzési Hatóság és csak ezen indokok ténylegleges fennállása esetén engedélyezi az eljárás lefolytatását.

3.) Kbt. alkalmazása nélkül lefolytatott beszerzés

A Kbt. meghatároz olyan eseteket, amelyek fennállása esetén nem szükséges a szigorúbb közbeszerzési eljárásra vonatkozó rendelkezések alkalmazása. Ezekben az esetekben Ajánlatkérő saját, egyedi beszerzési szabályai szerint jogosult lebonyolítani az eljárást, illetve megkötni a nyertes ajánlattevővel a szerződést. Fontos kiemelni, hogy ezek alkalmazása nem vezethet a Kbt. 19. §-ban foglalt rendelkezések megkerülésére, azaz elvi élel nem lehetséges a közbeszerzés tárgyát úgy részekre bontani, hogy a beszerzés tárgya azáltal mentesüljön a Kbt. alkalmazása alól:

a) Tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.

b) Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

Tehát nem lehetséges oly módon részekre bontani és külön-külön lefolytatni beszerzéseket, hogy azok bármely részre a Kbt. alkalmazásának elkerüléséhez, illetve az értékhatárok figyelmen kívül hagyásához vezessen (részekre bontás tilalma).

A fentiek alapján két esetben lehetséges a Kbt. alkalmazásának elkerülése:

- egyrészt a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések esetében, ez az értékhatár jelenleg szolgáltatás megrendelés esetén: 15.000.000,- Ft,
- illetve a Kbt. 3. számú mellékletében felsorolt beszerzések esetében 287.137.500,- Ft.

Azaz amennyiben az adott beszerzés becsült értéke nem éri el az előzőekben felsorolt összeghatárokat, úgy ezekre nézve nem szükséges közbeszerzési eljárás lefolytatása.

- Szintén felmerülhet a Kbt. 111. § alkalmazása is, amely tételesen felsorolja azon beszerzési tárgyakat, amelyek speciális kivételt képeznek a közbeszerzési eljárás alkalmazása alól.

Fontos kiemelni ugyanakkor, hogy ezen Kbt. rendelkezések tételesen rögzítik azon eseteket, amelyekre nézve alkalmazható a kivételi szabály, azaz a felsorolás nem értelmezhető kiterjesztően.

Végül minden esetben vizsgálni szükséges, hogy az adott beszerzés megtalálható-e a Kbt. 3. számú mellékletében, amelyekre nézve az előzők szerinti eltérő (magasabb) értékhatárok alkalmazandóak.

4.) Ajánlatkérő tulajdonában álló gazdasági társaság által lefolytatott beszerzés

Vizsgálható még, hogy az Ajánlatkérő 100 %-os tulajdonában álló gazdasági társaság esetén szükséges-e az általa-e végzett beszerzéseket egybeszámítani az Ajánlatkérő általi közbeszerzésekkel. Erre nézve a hatályos Kbt. konkrét rendelkezéseket nem tartalmaz, kizárólag a már említett részekre bontás tilalmára vonatkozó

szabályokból lehet következtetni a jogalkotói szándékra. Erre nézve a Kbt. 16. § (4) bekezdése szolgál iránymutatásul, amely szerint:

Ha az ajánlatkérő szervezet több különálló működési vagy szervezeti egységből (a továbbiakban: működési egység) áll, a közbeszerzés – 19. § (3) bekezdésében foglaltak figyelembevételével megállapított – becsült értékének meghatározása során valamennyi működési egység beszerzési igényét együttesen kell figyelembe venni, kivéve, ha egy különálló működési egység saját gazdasági szervezettel és működési költségvetése felett önálló rendelkezési joggal bír. Ez utóbbi esetben a közbeszerzés becsült értékét az érintett különálló működési egység szintjén is meg lehet határozni.

A kérdés eldöntéséhez két dolog vizsgálata szükséges, egyrésztől egy 100 %-os tulajdonban álló gazdasági társaság különálló működési egységnek tekintendő-e, másrészt működése során rendelkezik-e saját gazdasági szervezettel, illetve a működési költségvetése felett önállóan rendelkezik-e.

Az első kérdés eldöntéséhez iránymutatásul szolgálhat „A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a beszerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában” 2021. szeptember 30. napján kelt útmutatója, amely szerint:

A működési/szervezeti egység beszerzési igényeit akkor lehet tehát az ajánlatkérő beszerzési igényeitől elkülönülten figyelembe venni az ajánlatkérő beszerzéseinek becsült értéke számítása során, ha a működési/szervezeti egység – bár jogilag nem önálló – saját maga dönthet beszerzési igényeiről, azok tekintetében önállóan vállalhat kötelezettségeket a működési költségvetése terhére és valósíthatja meg gazdasági szervezetén keresztül.

A fentiekből az a következtetés vonható le, hogy a hivatkozott Kbt. szakasz kizárólag a jogilag nem önálló működési egységre vonatkozóan állapít meg szabályokat, míg az önálló jogalanyisággal rendelkező gazdasági társaságot elvi síkon nem tekinti annak. A második kérdés esetében a gazdasági társaság esetében az nem lehet kérdéses, hogy minden esetben saját gazdasági szervezettel rendelkezik. Ugyanakkor annak eseti vizsgálata szükséges, hogy a költségvetése felett önállóan rendelkezik-e, hiszen a gyakorlatban erre nézve számos megoldás előfordul, így erre egyértelmű válasz nem adható.

A fentiek alapján elviekben egy önálló gazdasági társaság által végzett beszerzés nem számítandó össze a tulajdonosa által végzett közbeszerzésekkel, ugyanakkor esetében is mindenképpen szükséges vizsgálni, hogy esetében közbeszerzési eljárás lefolytatása szükséges-e. Azaz vizsgálandó a beszerzés becsült értéke, valamint a korábban már említett kivételi szabályok, illetve adott esetben a részekre bontás tilalma is. A jelen állásfoglalás elkészítésére rendelkezésre álló idő rövidege miatt arra nem volt lehetőség, hogy ezen szempont esetében a vonatkozó Közbeszerzési Döntőbizottsági, illetve bírósági gyakorlat is áttekintésre kerüljön, tekintettel arra, hogy ezek gyakorlata kihatással lehet a megfelelő döntés meghozatalában.

Összefoglalva a fentieket, a legegyszerűbb módja a szolgáltatás további igénybevételének a közbeszerzési szerződés módosítása (hosszabbítása), amennyiben az erre vonatkozó feltételek fennállnak. Ennek hiányában vizsgálandó, hogy a beszerzés tárgya, illetve becsült értéke szerint szükséges-e alkalmazni a közbeszerzési eljárás szabályait, így értékhatár alatti, valamint kivételi körbe tartozó beszerzések esetén egyszerűsített beszerzés folytatható le. Ezenkívül igen speciális körben alkalmazható a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás is, itt is egyedileg vizsgálni szükséges, hogy fennállnak-e azt lehetővé tevő körülmények. Végül megoldást jelenthet egy saját tulajdonban álló gazdasági társaság által lefolytatott beszerzés, a fent vázolt kockázatok vizsgálatának, illetve mérlegelésének figyelembevételével.

Az előadottakon kívül részletesebb, illetve pontosabb állásfoglalás kizárólag az annak alapjául szolgáló ügy részletes megismerését követhetően adható. Jelen állásfoglalás általános érvényű megállapításokat tesz, ebből adódóan ez konkrét eljárásban sem jogi tanácsadásnak, sem hivatkozási alappal nem szolgálhat.

Budapest, 2024. november 27.

